

ADAKOZÁS

1.

Aristippos Dionysiusztól egy talentumot kért. A királynak ezzel alkalmá nyílt arra, hogy a bölcsnek szemébe vágja: Nemde, te hangoztattad folyton, hogy a bölcs nem érez hiányt semmiben? «Add ide a talentumot, aztán majd beszélhetünk róla», - volt Aristippos válasza. Mikor pedig megkapta az összeget, így szólt: Ugye helyesen mondtam, hogy a bölcsnek nincs hiánya semmiben; hogy is volna, hiszen ha megszorul, van akitől kapjon. *Diogenes Laertius*

2.

Bizonyos spártai embertől egy koldus alamizsnát kért. A spártai így szólt: Ha adok neked valamit, még nagyobb koldus lesz belőled. Az volt a te gyalázatos életednek előmozdítója, aki először adott valamit, s téged dologtalanná tett. A spártaiaknál a koldulás gyalázat számba ment, mert egyrészt gyűlölték a tétlenséget, másrészt igen kevéssel beérték. *Plutarchos*

3.

Archelaos király Sókratést magához hívatta, és sok mindent ígért neki. De Sókratés azt felelte, hogy nem akar olyan emberhez menni ajándékért, akinek azt hasonló mértékben viszonzni nem tudja. Seneca helyteleníti e mondást, mert az a bölcs, aki az arany és ezüst megvevésére rá tud valakit beszélni, többet ad, mint ha aranyat és ezüstöt adna. *Erasmus*

4.

Diogenés egy pazarló embertől egy minát kért. Ez elcsodálkozva a szemtelen kérésen, megkérdezte, miért kér tőle egy minát, míg másoktól csak egy obulust szokott kérni. Azért, volt a válasz, mert remélem, hogy másoktól ezután is fogok kapni, de tőled talán soha. *Diogenes Laertius*

5.

Nagy Sándor a polgárok jóindulatát meg akarta nyerni, s ezért bőkezű adakozásokkal vesztegette meg őket. Atyja Philippos ezt észrevette, s így szólt: Fiam, hogy gondolkodtál, amikor hű alattvalóidnak gondoltad azokat, akiket pénzen vásároltál meg magadnak? *Plutarchos*

6.

Diogenéstől megkérdezte valaki, miért adnak szívesebben az emberek a többi koldusnak, mint a bölcseknek. A válasz ez volt: Abban a hiszemben, hogy hamarabb lehetnek sánták vagy vakok, mint bölcsek. *Diogenes Laertius*

7.

Mikor Diogenés a nyomortól kényszerítve koldulni kezdett, ilyen szavakkal közeledett az emberekhez: Ha más valakinek adtál, adj nekem is; ha még senkinek sem adtál, kezd el rajtam az adakozást. *Diogenes Laertius*

8.

Mikor Titus Vespasianustól megkérdezték, miért ígért oly sokat barátainak, így szólt: Illő, hogy az uralkodó színe előtt senki se távozzék szomorú arccal. *Suetonius*

9.

Aristotelést megróttá valaki, hogy egy rossz embernek adott alamizsnát. Annak az embernek – így szólt – nem erkölcsét néztem, hanem a nyomorúságát. *Diogenes Laertius*

AJÁNDÉK**10.**

Aristotelés úgy nyilatkozott, hogy nem kell az emberekől felajánlott ajándékokat elfogadni, és pedig azért, mert megvan az a hátrányuk, hogy viszonzni kell őket. Ha pedig ezt valaki egyáltalán nem tudja megtenni, könnyen a hálátlanság vádja alá esik. *Aelianus*

11.

Mikor Anacreón öt talentumot kapott Polycratés zsarnoktól ajándékba, két éjszakát álmatlanul virrasztott át. Ettől a gondolattól nyugtalanítva visszaadta az ajándékot, s azt mondta, neki az nem ér annyit, hogy miatta oly nagy gond gyötörje. *Aelianus*

12.

Lysander nem engedte meg leányainak, hogy a Dionysiusztól ajándékozott ruhát felvegyék. Mikor megkérdezték tőle, miért tette ezt, így felelt: Azért, hogy fényűző ruhában pompázva rútabbaknak ne látsszanak, mint azelőtt voltak. *Ignotus (ismeretlen szerző)*

AKARAT**13.**

Solónt valaki keményen leszidta. A bölcs szó nélkül távozott. De mikor az illető utánament, s megkérdezte, miért menekült el, így válaszolt: Azért, mert ha neked jogodban van mondani, amit csak akarsz, nekem is jogom van ahhoz, hogy ne hallgassam meg, amiket nem akarok hallani. *Diogenes Laertius*

14.

Diogenés a sztoikusok iskolájába hátrafelé ment be. Ezért egyesek kinevették. Ő pedig így szólt: Nem szégyellitek magatokat? Míg az élet útján hátrafelé haladtok, engem, aki csak kedvtelésből lépek hátrafelé, kinevettek. *Stobaeus*

15.

Mikor Hieróntól azt kérdezték, mennyiben érzi a filozófia segítségét, így felelt: Annyiban, hogy szívesen s önként teszem mindazt, amit mások a törvényektől való félelmükben tesznek. *Maximus*